

Noten:

(1) Zie "Die Hospitalschwestern von St. Elisabeth in Aachen 1622 bis 1922", door Schwester Willibalda Schmitz-Dobbelstein. - Xaverius Verlag Aachen, 1922.

(2) Jan van de Gevel was "binnenvader" van het oudste psychiatrisch ziekenhuis van Nederland, de Reinier van Arkel. Hij ontdekte "het gat in de markt" en ging voor zichzelf beginnen.

(3) zie "Gek wordt lastig. Opsluiting van lastige mensen in het verbeterhuis van Rippens" door Aart Vos in 't tijdschrift 's-Hertogenbosch, 1998-1

(4) Vanwege het sterk nationalisme van Rijkskanselier Bismarck in het negentiende-eeuwse Duitsland kreeg de machtige Rooms-Katholieke Kerk allerlei beperkingen opgelegd. De aanleiding was het dogma van de onfeilbaarheid van de door de paus uitgesproken geloofskwesties (Eerste Vaticaanse Concilie, 1870). Met andere woorden: de onfeilbare uitspraken van de paus moesten alle gelovigen aanvaarden. De protestantse Bismarck zag er van komen dat rooms-katholieke gelovigen interne vijanden zouden worden van Duitsland. Zij zouden volgens hem eerst de paus volgen in plaats van de Duitse autoriteit. Bismarck ging een strijd aan tegen de katholieken (Kulturkampf).

(5) zie ook het document <https://www.duivesteijn-ockeloen.nl/.../sint-johannes-de-deo> en het boek

Eijt, José (2014). In dienst van de zieken: Broeders van Barmhartigheid van St. Joannes de Deo 1875-2013. Hilversum: Verloren. Zie ook <http://www.bossche-encyclopedie.nl/.../broeders%20van...> & <https://www.bhic.nl/.../klooster-en-ziekenhuis-sint-joan...>

(6) Ir. Julianus Josephus Dony (1865-1949), zie <http://bossche-encyclopedie.nl/.../dony,%20julianus...>

(7) In het NIOD, onder nummer BC001 vallen 4 albums. Album nr. 1 – bruin kaft: Isolier-Abteilung "De Deo", Reserve Kriegslazarett.

Den Bosch. 1940 – 1941. Het ziekenhuis St. Joan de Deo deed in de oorlogsjaren dienst als ziekenhuis voor Duitse militairen. Album bevat vooral foto's van Duitse militairen die in dit ziekenhuis opgenomen waren.

Album nr. 2. Blauw wit stoffen kaft. "Zur Erinnerung an eine schwere aber grosse Zeit", gewidmet an Hellmuth Hoffmann, Obersoldat in einer PJ.Jg. Abtl. Mai 1942. Vergelijkbaar als album nr. 1. 1941 - 1942

Album nr. 3 – Bruin-rood kaft. Vergelijkbaar met album nr. 2. 1942 – 1943

Album nr. 4 – bruin – groen kaft. Vergelijkbaar album met nr. 3. Bijna alle vier de albums bevatten ook portretten van overleden militairen.

Je vind deze foto's door te zoeken op "kriegslazarett" op <https://beeldbankwo2.nl/nl>

(8) Dit is nog mooi te zien aan enkele gezandstraalde glazen tussendeuren her en der in huis, zowel met 't logo JD (Joannes de deo) als met CA (Carolus)

(9) In 1911 werd met de oprichting van bouwvereniging Sint Willibrordus in Oss de basis gelegd van het huidige BrabantWonen. Bouwvereniging Sint Willibrordus fuseerde met de Stichting Hertoghuizen en het Gemeentelijk Woning Bedrijf uit 's-Hertogenbosch. Uit deze samenwerking ontstond in 1999 het huidige BrabantWonen. Met in totaal 20.223 woningen (2016) is het de grootste aanbieder van huurwoningen in de regio 's-Hertogenbosch en Oss.

(10) <https://www.youtube.com/watch?v=C4QL5EnHgvc> &
<https://www.youtube.com/watch?v=1IS3WANIN6E>